HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

יורשיה יורשי לכתובתה. לומן יורשים שיורשין כתובתה מייתין בקבורתה: **ואין חייבין בקבורתה.** דהא בעי למימר כתובתה ליורשיה: **שיש לה שני יורשים.** לילטריך למנא למימר לומן יורשין שיורשין כתובתה ס"מ ליכא יורשים מחריני דהדייהו דלא ירתי כתובתה: **לא מני יורש.** זו שאני יורש אין כאן מנדוניית מביה כלום מלא מתה מחיים ותופסת שכתב לה אחי ואין מני יורש לומה מלא אחי: **יקבור אם אשתו.** כמו שהיה הוא קובריה אם מתה בחייו ואפילו לא הכניסה לו כלום: **יתן לכתובתה.** שהקבורה בהא תמתיה: **לגבות מחייהם.** כל זמן שהבעל מי ואני במקום בעל עומד שהייתי מלפה לכותבה: **מאן שמעת ליה דאית ליה מדרש כתובה.** שדורש לשון הכתובה שכתוב בה לכשתגאלי לאחר מעלי מה שכתוב ליכי למימה דייקת לא ניתנה כתובה לגבות מחייהם דהא מינה יכולה ליגבות לאחר: **ג"ש היא.** גיכמות (ה) בפרק האשה שהלכה דקאמרי ג"ש והלא מפקר כתובה גלמד לכשתגאלי לאחר מעלי מה שכתוב ליכי והוליל והיא ניתנה ע"פ עלמה שבתה ואמרה מת בעלי לף כתובה גובה ע"פ עלמה: **ושמעי' להו לב"ש.** שמי שים לו שטר חוב על מבילו הוא מוחזק בנכסי הלוה יותר ממנו: **לגבו דמי.** והנכסים מחזקתה הלכך מינה קא ירית: **מאו בעליהן.** מכל הנשים שבעולם קלי שקיבלו להן בעליהן ונשמרו ולא הספיק להשקותה על שמת: **ולא שומעים.** דבעינן והביא הלים לת שמת: **ספק ונאי.** והספילה כתובה: **מידי ודאי.** מידי יורשי הבעל שהן ולאין בירושה: **לגבו דמי.** והיא מוחזק בנכסים יותר מהן ואין כאן מוליא מידי ודאי: **והא בעינן לכשתגאלי לו'.** לעיל פריך קוף קוף היאך כתובה ניגבית מחיים שהוכל לגת עליו מבני לדלים והא בעינן כו': **יכם נמי לאחר דמי.** וכיון שהמילתה מיתת הבעל לינשת ליכם מלותה שעה זכתה בנכסים: **שלא ליה רבא לאחי.** לאחר שהשיבו על שאלתו ואמר ניתנה כתובה לגבות מחייה של יכם: **ניד רב שמעיה.** הוא היה שליח במשנה זו: **ומי נתנה.** כתובת יבמה לגבות מחייה דיבם: **שימכור בנכסי אחיו.** לאחר שכנס לת יבמתו ואמרן לעיל [פ:] כל נכסיו אחרינן לכתובתה: **אם יקן הוא.** אלא יגרשנה לא יוכל להחזילה: **יעשה לה סעודה.** יפה לפתובה במשתה היין: **ויפיים.** היממה שתתן לו רשות למכור לת העוקף על כדי כתובתה[ה]: **ואם ישראל הוא.** שמותר להחזיר גרושתו: **מגרשה בגט.** ומגבה לת כתובתה ומוכר מה שירלה ומחזירה ע"מ כתובתה הרלשונה או לפי' רלה להחזירה מיד מוכר כל זמן שירלה אחין מעכבת מלמכור אלא יבמה לפי שאין היבם כותב לה כתובה ואלא כתב לה לקנאי ולקיינא ואין כתובתה אלא על הרלשון ומשום הכי מעכבת בכולהו דלמא משתדפי הני דמייחד לה ואע"ג דאמר לקמן (דף לה:) לישתדוף בני חבי טרפא ממשעבדי מ"מ אמרה איני רולה לעכוב לע"ד לא אבל כתב לה כתובה כשמחזירה וכתב לה לקנאי ולקיינא לא מלית מעכבת. והא דתנן (גיטין דף נה:) נקח מן האים ומזר ונקח מן האשה מקחו בטל לוקמינן[ו] בגותן שלא שדות אחת שכתב לה בכתובתה ואחת שהכניסה לו שום משלה: ולטעמיך

איזוהי אלמנה שיש לה שני יורשין בו'. מיתורת דמתני' דייק לקבל קתני מנכסי יתומין ומשמרת יבם אלא בשתים אלמנה דהא יורש ומחמים של אחי הלכך אשתו הוא קובר אבל לפי' ר"ת דנדוניא לכ"ע בחזקתו אינו מיוחד כל כך שהרי הנכסים של אשה היו וכן גם לפירוש הקונטרס ל"ל בחזקת יורשי הבעל לריך לייחד ולריך לפרש דהכי פריך ולימא אח מי אני יורש כלומר זכותו של אחי מי יורש כמו שהיה עושה הוא אם היה קיים אבל אחותו לא אירש כדאמר בפלו נעורות (לעיל דף לד:) הניח להן לפיהן פרה שאולה משתמשים בה כל ימי שאילתה אמר ליה הכי קא אמינא אח אני יורש את אשתו אין אני קובר ואי משום כתובה[ב] לא ניתנה כתובה לגבות מחיים מאן שמעת ליה דאית ליה מדרש כתובה בית שמאי[ג] ושמעינן להו לב"ש דאמרי שטר העומד לגבות כגבוי דמי דתנן[ג] מתו בעליהן עד שלא שתו ב"ש נוטלות כתובה ולא שותות ובה"א או שותות או לא נוטלות כתובה או שותות[ד] והביא האיש את אשתו אל הכהן אמר רחמנא וליכא אלא [ג]מתוך שלא שותות לא נוטלות כתובה בית שמאי אומרים נוטלות כתובה ולא שותות ואמאי ספיקא הוא ספק זנאי ספק לא זנאי וקאתי ספק ומוליא מידי ודאי קסברי בית שמאי שטר העומד לגבות כגבוי דמי והא בעינן כשתנשאי לאחר תטלי מה שכתוב ליכי וליכא אמר רב אשי יבם נמי כאחר דמי: שלח ליה רבא לאביי ביד רב שמעיה בר זירא ומי נתנה כתובה לגבות מחיים והתניא[ז] ר' אבא אומר שאלתי את סומכוס הרוצה שימכור בנכסי אחיו כיצד הוא עושה אם כהן הוא יעשה סעודה ויפיים אם ישראל הוא מגרש בגט ויחזיר ואי

יורשיה[א] יורשי כתובתה חייבין בקבורתה אמר אביי אף אנן נמי תנינא[ב] אלמנה ניזונת מנכסי יתומין ומעשה ידיה שלהן ואין חייבין בקבורתה יורשיה יורשי כתובתה חייבין בקבורתה ואיזוהי אלמנה שיש לה שני יורשין הוי אומר זו שומרת יבם אמר רבא ולימא אח אני יורש אשתו אין אני קובר אמר ליה אביי משום דבאין עליו משני צדדין אם אחיו יורש יקבור את אשתו אם אינו קובר את אשתו יתן כתובתה אמר ליה הכי קא אמינא אח אני יורש את אשתו אין אני קובר ואי משום כתובה[ב] לא ניתנה כתובה לגבות מחיים מאן שמעת ליה דאית ליה מדרש כתובה בית שמאי[ג] ושמעינן להו לב"ש דאמרי שטר העומד לגבות כגבוי דמי דתנן[ג] מתו בעליהן עד שלא שתו ב"ש נוטלות כתובה ולא שותות ובה"א או שותות או לא נוטלות כתובה או שותות[ד] והביא האיש את אשתו אל הכהן אמר רחמנא וליכא אלא [ג]מתוך שלא שותות לא נוטלות כתובה בית שמאי אומרים נוטלות כתובה ולא שותות ואמאי ספיקא הוא ספק זנאי ספק לא זנאי וקאתי ספק ומוליא מידי ודאי קסברי בית שמאי שטר העומד לגבות כגבוי דמי והא בעינן כשתנשאי לאחר תטלי מה שכתוב ליכי וליכא אמר רב אשי יבם נמי כאחר דמי: שלח ליה רבא לאביי ביד רב שמעיה בר זירא ומי נתנה כתובה לגבות מחיים והתניא[ז] ר' אבא אומר שאלתי את סומכוס הרוצה שימכור בנכסי אחיו כיצד הוא עושה אם כהן הוא יעשה סעודה ויפיים אם ישראל הוא מגרש בגט ויחזיר ואי

מחי[ו]: **הרוצה שימכור בנכסי אחיו.** לפי שאינו יכול למכור ומכרו בטל לגמלה לפי' קודם שתגבה לידי גבייה דהמחילו חכמים ביבמה לפי שלא כתב לה כל נכסי מחלוקין שאינו יכול למכור כלל שלא תלטרך לחזור ולטרוח ולטרוח מן הלקוחות ולפי' ישתיר לה כנגד כתובתה אינו רשאי למכור דהאי דמחילין השתא אמאי ז"ת מ"מ מה מפקדת והא אמר לקמן דאי לית לה מרלשון תקינו לה מצי ו"ל דמפקדת שלריכה לחזור ולטרוח להלקומות דלפי' לית לה מנכסי הרלשון שלא מצעבדי לה תקינו לה רבנן מצי דלי לאו הכי מאי מהני ליה מה שכתובתה על נכסי בעלה הרלשון: **מגרשה בגט.** ות"ת והוחיל וטעמא משום דלא כתב לה דקנאי יכתוב לה ולא ילטרך לגרשה וי"ל אחין הפשה חפילה לניחא לה שיהו על נכסי בעלה הרלשון הוחיל והם כל שעה בעין אחין רשאי למוכרם ואין לנו לכופה למחול דינה ופי' בקונטר והא דתנן בהניזקין (גיטין נה:) נקח מן האים ומזר ונקח מן האשה מקחו בטל הא מוקימנא בגותן ג' שדות והקשה ה"ר שמואל דכ"ש בשאר נכסים כדלמרינן בחזקת הבתים (ב"ב דף ג. ושם) למעוטי מאי מילימא למעוטי שאר נכסים כל

כתב א מיי' פכ"ג מהל' אישות הלכה י טור ש"ע אה"ע סימן קס סעיף ז:

לא ב מיי' פי"ז מהל' אישות הלכה יא סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סימן נג סעיף ו ושו"ע ח"מ סי' נז סעיף כד בהג"ה:

לא ג מיי' פ"ב מהלכות סוטה הלכה ז סמג עשין מח טור אה"ע סי' קטו וסימן קעח:

תורה אור השלם

1. וְהֵבִיא הָאִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ אֶל הַכֹּהֵן וְהֵבִיא אֶת קָרְבָּנָהּ עָלֶיהָ עֲשִׂירִת הָאֵיפָה קֶמַח שְׂעֹרִים לֹא יִצֹק עָלָיו שֶׁמֶן וְלֹא יִתֵּן עָלָיו לְבֹנָה כִּי מִנְחַת קְנָאֹת הִוא מִנְחַת זִכָּרוֹן מַזְכֶּרֶת עָוֹן:

במדבר ה טו

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה ג"ש היא ניכמות. נ"ב דף קח.:

תוספות רי"ד (המשך)

פי' אם הניח אחיו או מעות או פירות תלושין ילקח בהן קרקע והיבם אוכל פירות. פי' היבמה ביון שכתובתה על נכסי בעלה הראשון כל נכסי המת הן אחראין לכתובתה ואע"פ שלא הניח אלא מטלטלין. ומתני' ר"מ היא דקסבר מטלטלי משתעבדי לכתובה הלכך זכה בהן היבמה לגבות כתובתה מהן וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות שכל נכסי המת כך הם ליבם כנכסי מלוג שכמו שנכסי מלוג אין לו לבעל עליהן אלא אכילת פירות ולא שיוכל למכור גוף הנכסים מפני שהן הנכסים שירש מאחיו אין לו עליהם אלא אכילת פירות ולא שיוכל למכור גוף הנכסים. מפני היבמה שמעכבת עליו ואע"פ שכל אשה דעלמא אין יכולה לעכב על בעלה מלמכור נכסיו אלא אם רצה מוכר היום ומחר אם תתאלמן או תתגרש אם לא תמצא בני חרי גובה מהן אבל כ"ז שהיא תחתיו אינה יכולה לעכב מכיוהו התם הוא מפני שאין לאשה בנכסי בעל אלא שיעבוד כתובתה וה"ה כב"ח דעלמא מה ב"ח א"י לעכב ע"י מלמכור אלא מוכר ואם יבא לגבות חובו ואינו מוצא בני חורין הולך וטורף ממשעבדי ה"נ אשה יכול הוא למכור ואין יכולה לעכב ע"י שהרי אין לה על נכסיו אלא שיעבוד בעלמא ולא גובינא שלא נתנה כתובה לגבות מחיים. ואפילו אם ימכור שיעבודה קיים הוא הלכך יכול למכור חוץ מאותן ג' שדות א' שהכניסה לו שום משלו ושהכניסה לו מבית אביה ושיחזר לה בכתובתה התם ודאי אם מכר מכרו בטל לגמרי אע"פ שישבשת תחתיו ועדיין לא הגיעה זמנה לגבות דכאילו הן שלה דמי ואין לו לבעל

תוספות רי"ד

אמר אביי אף אנן נמי תנינא אלמנה ניזונת מנכסי יתומין. דלמי נמי מגלי כתובה הוא מת מהם יתמה בביתי ומיתזנא מנכסי כל ימי מיגר מרמלותיך (לעיל מג.). ואין חייבין בקבורתה. אם מתה שהרי יורשיה גוביו כתובתה מיורשי הבעל ועליהן לקוברה, שהרי בעלה מתה כתובתה מייב בקבורתה, ועכשיו שאינו יורשה היא מקבול עלמה (לקמן צה:). מתו בעליהן עד שלא שתו. כל אחה שקנא לה בעלה ונסתרה ומת עד שלא שתתה (יבמות לח:). ואע"פ נוטלות כתובה. ואע"פ שאמת זיממה ואין לה כתובה, ולא שותות. דבעינן והביא האים את אשתו אל הכהן אמר רחמנא וליכא אלא שותות או לא נוטלות כתובה. כלומר מתוך שלא שותות לא נוטלות כתובה (סוטה כד.). וקאתי ספק ומוליא מידי ודאי. מידי יורשי הבעל שהן מוחזקין ולפי מלויאה זו כתובה מספק (יבמות לח:). קסברי בית שמאי שטר העומד לגבות כגבוי דמי. מי שים לו שטר חוב על חבירו ושיעבד לו בו נכסיו, מוחזק בעל השטר בנכסים יותר מן הלוה והלכך בין דנכסי בלסופיה קיימי הוו לה יורשי הבעל מוחזקין והמוליא מחבירו עליו הראיה ועליהן להביא ראיה שזיממה בסחיה זו נכסים.) דקסבר מי שהנכסים משועבדים לו יבו על העלויה והנכסים בחזקת בעל השטר עומדין כלילו הוא גבוי ועומד, לפיכך היא גובה מספק, שהיא באה להוליא מהם שהרי הראיה עליה להביא, אלא הם באים להוליא ממנה (שבועות מח:) וכיון שהם עומדו הנכסים מיד בחזקת אלמה ויורשים קלמו לנפוקי מינה משום ספק ספק זנאי, ולא אתי ספק ומוליא מידי ודאי, דאי לאו הכי דגבוי דמי ונעמא משום דאתי ספק ומוליא מידי ודאי הוא, הוה לה למימר יחלוקו וגאזי ספק כודאי (יבמות לח:).

מעכבה מלגבות מפני שהוא רוצה ליבמה. וכיון דגובינא אית לה עליהן עד שלא תגבה כתובתה מהן כולן הן ברשותה ואפילו שרין מאה מנה אינו רשאי למכור בהן כלל כ"א לאכול מהן פירות. והרי כל הנכסים ליבמה כאותן ג' שדות לאשה. והמחזירים לקרקע אר"מ שמין אותן דכל מה שגדלו ברשות המת הן אחראין לכתובתה וחכ"א כל הפירות המחזירים לקרקע הן שלו ולקמן נפרש תני שלה. ותלושין מן הקרקע וכו' כל הקודם בהם זכה דקסברי מטלטלי לא משתעבדי לכתובה הלכך כל הקודם